

FESTA

Les notes de Tardor
són dolces com sanglots...

Les notes de Tardor són dolces com sanglots
i em plan oïr llurs sons, al caure la vesprada.
Les notes de Tardor són pures com els mots
que surten vacil·lants, dels llavis de l'aimada.

Les filles de Tardor m'evocuen els records
de mon amor perdut, de ma il·lusió passada...
Les notes de Tardor són dolces com els plors
que llisquen perlejant, dels ulls de l'estimada.

Per çò jo les comprene, per çó jo les vui tant,
aqueixes suaus remors que venen sanglotant
parlant-me de tristors, de joia i de recança!

I fins en aquests jorns—que'm sembla tot perdut—
me dinen dolçament, veient ma solitud,
que sempre al fons del cor, hi servi una esperança!

ALBERT PIERA,

EMPORI

Visió

Ja feia estona que plovia i l'Esteve des del darrera les vidrieres estava mirant l'ennuolat horitzó, sense veurer per en lloc cap clapa de clari- cia que li anoncés un canvi de temps o una tarda serena; l'aigua queia suaument, pausada.

Quina contrarietat!... pensava l'Esteve entristit; ell que amb tanta il·lusió havia fet el viatge veient apropar-se l'hora suprema en que podria gaudir amb tot plaer de les bel·leses de les ruïnes d'Emporium, quants dies de forjar-se il·lusions esperant veurer un sens fi de maravelles, i ara quan ja sols hi tenia mitja hora de camí, haber de romandre en la fonda mal li pesés, retut per l'inclemència del temps, el revoltava i se sentia empenyut vers la platja; volia esplaiar se, volia sentir el murmur de les ones, el bronzir del vent, volia veurer les restelleres de barques que esperen la bonança per fer-se a la mar i més que tot això, les ruïnes, que allà d'enllà, les envolcallava la boira, i una veu misteriosa li deia: apa, malaguanyat temps que perts, fes via!... treute aquest enconjiment... i l'Esteve per tota resposta aixecava els ulls per a mirar la negror de la gran volta i amb desconort l'interrogava.

Parà de plourer, sols s'oïa el soroll de les canals; per el carrer el fang era relliscós i per les acerres plenes de sots s'hi escorria l'aigua: l'Esteve es mirà el rellotje; eren les tres!... el cors se li aixamplà: es posà l'abric, s'encasquetà bé el capell, s'arremangà els pantalons, agafà el paraigües i d'una brançada sortí fora la porta; l'aire era fi, tallava la cara i com agulles es clavaba a les orelles; l'Esteve feu una estremiment de fret, s'aixecà el coll de l'abric, es penjà el paraigües al bràs i es posà les mans a les butxaques i apretant el pàs, emprengué el camí vers les ruïnes: la carretera era llisa com el palmell de la mà, no s'hi coneixia la mullena i per ella anava fent via esperançat de poguer assolir el seu ideal; al veurer uns sarcòfacs que hi havien a mà dreta posats de renglera dins d'un sorral de les dunes i més cap a la mar la terra remoguda, li donaren la primera impressió de lo que anava a veurer; instintivament passa per un camí marcat per petjades que's desdibuixaven al remoures la sorra, per a passar més aprop de les tombes; religiosament se les và mirar, les palpà i amb tafaneria escudri- nyà per les escaletes...

El vent havia parat; el temps era de bonança, solsament de quan en quan queia una que altra gota freda com la neu i l'Esteve, abstret amb les seves meditacions; volgüent llegir en aquelles desferres lo ignot, caminava entre les runes sense fer cabal del mal temps... i meravellat veia les muralles que recloien la ciutat dels grecs i que 'ls arqueòlegs com novells cíclops anaven reconstruint posant pedra sobre pedra, donant-li una idea de lo que fou aquell gran poble: deixant-les de banda, s'endinsà per un carrer que pujava per dins de la gran urb i escorcollava amb la pensa les parets mitjeres, les partions de les cambres, gratava en la terra per buscar-hi l'abscondit mosaic i agafava amb amor un trós de capitell arrambat a la porta forana i al passar per les vorades dels regaróns veigé apilotats en un recó de cambra, troços d'amfores, de vasos de Grecia i

nances d'argila vermella... i amb quin goig anava fent el seu ideal romiatge!... lo que més el sota, fou la troballa d'un temple, les columnes encare restaven en el seu seti, qualque d'elles encare servava el seu capitell que pietosament li havien posat els excavadors; va pujar l'ample escalinata veient hi dibuixada l'ara, a ben segur d'alguna deesa, on hi devien anar-hi a fer-li ofrena els patricis, per què els hi concedís amb abundor les seves gracies.

El dia era radiant, el blau celatje puríssim com els ulls d'una verge es retratava en l'espill líquit, que suaument es desplegava amb infimes ones que anaven a desfer-se en blanca espuma en la daurada arena, Febus amb els seus raigs benefactors besava la terra i, xisclant, volatejaven les gavines deixant-se caurer planeres sobre la mar per copsar-hi un ignocent peixet d'escata platejada... el temple s'aixecava majestuós, el seu mirador era esplendit, des d'ell s'ovirava tota l'immensitat del mar i les naus arreserades en el port que reposen del llarc viatge de retorn de la Grecia, de Xipre i del continent asiàtic, les columnes estaven guarnides de garlandes de llorer i pomells de roses; en l'ara, la daurada Venus romana envolcallada del fum dels incensers; dels trípodas en sortien blavenques flames i els vasos plens de perfums embaumaven l'aire, devallaven per les graonades, portant amorosament entre els seus braços pomells de flors, currues de gentils donzelles abillades amb blanques túniques, tan diàfanos, que remarcaven el seu perfil de curves voluptuoses, amb els cabells destrenats voleiant a la més lleu alenada; anaven a fer llur ofrena a la deesa, mirant de cua d'ull als joves empori- tans que al llindar del temple restaven per a veurer passar tanta abundor de captivadores donzelles. Era l'aplec del amor i de tots els indrets anaven venint noves colles de jovenalla amb el cor plè d'il·lusions i amb el somris en els llavis i cofois s'empenyent per a entrar dins del temple. Al lluny veia venir a la noble patricia enjoiada amb argentina diadema i amb el sedosos cabells plens de polsina d'or; l'acompanyen les seves esclaves que duen dins de paneres de jonc, blanques colomes i branquillons de taronger, d'un altre indret s'atancaven catxassuts dos tribuns que'l poble amb respecte reverencià; un centurió es retalla del fons del carrer enlluernant-lo amb els reflexes de la cuirassa i vé cap el temple, amb pas ferm, orgullosit de la seva atlètica corpora... Al lluny sonen clarins i s'ouen els remors de fortacridoria; el burgit es va fent més intens, la mainada vé corrents com esperitada i el poble s'acosta portant branques de llor al Triunvir que cavalcant en brau corcer i envoltat del seu seguici de nobles, senadors i aguerrits centurions, també va a rendir homenatge a la deesa; el poble foll de joia, l'aclama amb crits de *juli* i a remolinades li barren el pàs, freturosos de veurel de més aprop, tenint la guardia pretoriana, amb empentes barroeres, d'allunyar-los i tot es vida i llum, en aquell aplec acaronat per les besades fecundes del astre rei... A l'Esteve li batia el cor d'emoció i encuriósit anà passejant-se per els carrers de la ciutat conquerida per els romans, embadalín-se mirant les petites cases, les portalades d'esbeltes columnes, els porxos arreserats de la tramontana i algú escaducer edifici sumtuós on al mig del atri s'alsava superva l'estàtua de Mercuri...

FESTA

La tarde era a les acaballes, el cel s'enrogia intensament darrera les montanyes ponentines i la nuvolada amb diàfanes deformacions resplandia de llum...

Una emporitana de cara brunyida per el sol, de cabell brú i voleiador i de llavis rojos esperansadors de besades, amb l'anfora al cim del cap devallava lleujera anant-sen vers a la font; en ella un forçut minyó l'esperava i l'Esteve s'abscondí darrera una pilastra per a espiar-los.

L'aigua brollava de la boca d'una pantera de marbre i al caurer a la pica murmurava un cant amorós; el jovincel al veure a la formosa minyona somriugué i anà a rebre-la; li passà la mà per el bust i amorosament l'empresonà; ella amb l'esguart guspirejant de desitjos, li envià una besada; s'aturaren a la font, l'aigua, cantant oplenava l'anfora, mentres l'ainant assentat en el caire de la pica tenia repenjada en els seus muscles la gentil minyona i ell anava acarant la, passant-li els dits joganers per la seva espessa cabellera i al unisson, amb ulls somniadors miraven la mar que allà d'enllà s'adormia i presentint ignotes platxes, els hi circulava la sanc amb més força per les venes pujant-los hi a la cara i enrojint llurs galtes i apropant-se amorosos, radiants de juvenesa, respiraven son alè, precursor de luxuriantes besades... L'Esteve [sense mourer remor, per temença de trencar tan dolç idili, s'allunyà de la font i s'encaminà cap a la platja.

L'horitzó s'havia enfosquit, els primers estels comensaven a brillar-hi, la negrosa silueta d'uns xiprers s'hi retallaven i amb pietosa melengia aixecaven el seu esprimatxat brancatje vers l'èter; un clòs plè de penombres hi havia al lllindar del camí; l'Esteve entrà dins d'una rotonda d'esbeltes columnes de marbre negre, al mig hi havia un brollador d'aigua cristallina que amb monotonía murmurava una oració; al esser dins de la Necròpolis veigé que l'ample nau estava il·luminada tenuament per les llums oscilantes dels trípodes de bronze de davant de les làpides sepulcrales, el paviment era empedrat de troços de marbre blanc i negre; en tota l'amplada de les parets hi havia una renglera de buits formant mitjos ovals hermozejats amb arcades que'ls tancaven la part superior. En aquests ninxos hi han dipositades les urnes cineraries; l'Esteve es llevà el capell i anà entrant amb religió respecte per les cambres sepulcrales; en una hi havia quatre sarcòfags esculpits, es veia que era la d'un patrici, en una altra de més reduïda ni havien dos de més petits coberts per una llosa de doble pendent, que devien tancar l'ossamenta d'alguna mainada, i les cambres es suceïen havent-n'hi que guardaven en el seu sí sepultures obertes en la terra amb la caixa i la coberta de picarra. Tot servava una fredor pahorosa; l'eterna pau hi planava vetllant el somni dels morts!... L'Esteve sentia un pès somort que se li arrapava a l'abric i li vingueren esgarriant-se de por!... instintivament s'el palpà; estava moll; l'aigua, que queia amb abundor, havia anat filtran-se-li; això el deixondí despertant-lo del seu ensomni, parpelleja i com un apoteosis sinistre es desfeu el seu encantament, desplomant-se tot aquell immens empori movent gran terratremol, quedant tot erm i en un munt de runes sepultades sota les capes de sorra, i ell com un aspectre llegendari, romania dintre aquell hostatje de la mort; on amb maca-

bric garbuix restaven apilotades les ossamentes milenaries dels indígenes i dels grecs, barrejades amb les dels seus conqueridors, mentres que altres esquelets que sortien de les esberlades tombes el vent se'ls hi emportava les cendres.

La pluja queia acompanyada; s'havia fet fosc, i l'Esteve caminava d'esma per la carretera de les dunes tornant del seu romiatje, anava xop, de rès li servia el paraigües; amb recança es tornà a mirar els sarcòfags del sorral, lluent per la mullena.

Al entrar al poble ja era nit; les llums eren enceses... al esser a la fonda es tragué l'abric que regalava i prengué seient vora la llar, acotà el cap apoiant-lo en el palmell de la mà i, somniador, mirava ficsament el llengotejar de les flames, veient-hi un empori gran, poderós, espill de la civilització... després... runes... el no rès!...

Anava plovent, l'aigua al caurer per les canals i les teules, com deus abundoses, feia un fort soroll al esclafir-se contra les pedres del carrer...

LLUIS AYMÁ.

FELIP II

El rei mes gran fou nat. La terra en calma a l'ombra de son ceptre s'estremia i el sol il·luminant el seu reialme per a abraçar-lo tot mai se ponia.

Sedent d'un mes enllà per sa grandesa, trovà petit el mon sa fantasia i en les regions de l'ànima fent presa, fins del regnat del cel s'ensenyoria.

El Deu d'amor i el Deu de les venjances pagaren a Felip delme i primícia; embafà al Deu d'amor amb ses lloances i feia en nom de l'altre sa justícia.

Gran rei Felip! Ta miserable glòria, no la ha envejat ningú; que plè de vida, indiferents de sa vulgar victòria, rosegaven els cues ta carn podrida.

RAFAEL FOCH i CAPDEVILA.

ESPERANT LA NUVIA

—Ai senyor! ¡Quan tarden! ¡Encare tindrè d'armen sense poguer-los veure!...

—Dispensi. ¿Que potser espera un casament?

—Sí senyora, el del fill del senyor Pepet, que a casa seva tenen botiga de adobar paraigües al carrer de la Riereta.

—No crec que tardin molt, perquè quan una servidora ha eixit de casa d'ella, les veïnes li acabaven de posar la mantellina.

—¿Que coneix a la Ramoneta?

—¡Ja ho crec! Figuris que fa deu anys que la pentino.

—¡Caramba, si que la coneix de menuda. Dones també una servidora es molt amiga del que li té d'esser sogre... i no's pensi que'ls conec de quatre dies... perquè en vida de la seva dòna, que al Cel siga, ja'ls hi rentava la roba.

—¡Sí que també fa temps!

—Ja veurà, es allò que diuen... que quan una compleix, sol conservar la parroquia.

—Està clar!

—I cregui que era precis tenir la paciència d'un sant per a tractar amb la vella. ¡Allò era el mal esperit amb fandilles!

—¿Vol dir?

—¡Lo que li dic es l'Evangeli! Figuris que per cinc cèntims me feia rentar mitja dotzena d'estrenyacaps i encare hi volia torna. Sempre m'escatimava un parell o tres de venes, o una enfilada de drapets de mal.

—¡No hauria dit mai que fos tan rata!

—¡Ja hi pot pujar de peus! Are conti vostè mateixa; tregui el gasto del savó, i el suc de munyeca que hi posava una servidora, i vegi els negocis que hi feia.

—¿Sent?... ¡Me sembla que ha arribat un cotxe!

—¡A veure!...

—¿Son ells?

—No senyora, es un bateig.

—¡Que estrany que tardin tan, perquè segons tinc entès en el *trenc* de les dues marxen a Montserrat.

—¿Que diu?... ¿A Montserrat se'n van?... ¿De on deuen haver sortit les *misses*?...

—¿Perquè?...

—Perquè lo que es ell tanca molt just.

—Segons tinc entès, li ha deixat els diners l'oncle d'ella.

—¿L'oncle Pau?... ¡Quin brètol que n'hi ha!

—A lo *menos* aixís m'ho han dit.

—Miris, perquè sàpiga qui es aquest trapella, sols li diré que una vegada li vareig enmatllevar deu duros, per *supuesto* cobrant-me rèdits, i filla, si després de la llengua no'm va fer treurer les engines per la boca, va esser perquè quan era petita ja me les havien tallades. ¡Quin alet! ¡Ja pot anar ben sol, no tinga por que's perdi!

—Are vindrà que's coneixeràn el gènit, i aleshores...

—¡Vindràn les raons! Ja sabrà lo que es patir, perquè això d'entar en una casa amb tres cunyades, ja es precis que Deu l'ajudi.

—I... ¿que tal son, vostè que les ha tractades?

—¡Tres gandules carregades de pretensions!

—¡Això si que ho crec, perquè a dins hi porten molt vent aquelles noies!...

—¡No li dic!... per que si'ls treu la pintura, els polvos i els llassets, semblen tres momies.

—¡Sí que pobre Ramoneta!...

—¡Ja veurà com no passa un mes sense que s'arrenquin el monyo!

—Això serà lo de *menos*, perquè tot lo que dú es postís...

—¡Què diu santa cristiana! ¿Tot aquell cabell no es d'ella?

—No, senyora.

—Cregui que'm fa quedar de pedra.

—Miris, perquè ho sàpiga, tot lo que porta al davant son cabells de la seva mare, que l'hi havien caigut quan va tenir l'escarlatina.

—Just, quan vivien a la plassa de les Olles...

—El monyo, que es l'enveja de totes les noies del seu barri, el va heredar d'una tia, que va morir de repent al ball de la Candelera.

—¿La Rita?

—¡Ella mateixa!

—¡No'n volia sapiguer d'altra! ¡Ai, pobre Jau-

met, quan veurà que tot allò es de *quita i pon!*... ¡ja... ja... ja!

—¿Què vol que fassi?

—¿Creuria que fins me sembla que'l tindriem d'avisar?

—¡No s'enredi, que això es un punt molt delicat!

—¡I ell que sempre deia que la seva Ramoneta tenia una cabellera de Magdalena! ¡Quin desengany tindrà!...

—¡Are si que son aquí!

—¿Que'ls veu?

—Veig a la Quima, que es la que l'acompanya.

—¿La sigronaire?... ¡Quina poca solta de dòna! Mentres puga critiquejar ja està contenta.

—¡I tan lleig que es murmurar dels altres!

—¿Creuria que jo també no ho puc sofrir?

—Però ¿que no veu com va vestida?... L'han cossada dessota l'aixella.

—¡I tal! ¡Miris el sac que porta sa mare! ¡En sa vida ha sigut d'ella!

—I després diràn perquè'ls critiquen...

—Ja'm dispensarà, perquè lo que es jo no vull que'm vegin.

—Ni jo, després dirien que havem vingut a tafanejar.

—¡M'alegro molt de conéixela! Ramalleras, botiga de pentinadora, pot disposar.

—¡Moltes gracies! A Horta, demanant per la Pepa la bugadera, tothom n'hi sabrà donar raó.

—(¡Que ordinaria! Ja no tindria d'esser bugadera per posar drapets al sol!)

—(Quin modo de matar pusses aquesta senyora del carrer de Ramalleras! ¡Pobre Ramoneta, ja ha quedat ben pentinada!)

Santiago Roy

A Cassandra

(Traducció de Pierre de Ronsard.)

¿Veiam, nina, si la rosa
que ses gales ha desclosa
al bes del sol matinal,
conserva ara a sol ponent
son vestit de satí ardent
i'l color al vostre igual?

Ah! bella amiga, guaitau!
¡ja estàn del roser al peu
ses fulles en laç estol!
¡Prou ets madrastra, Natura,
que tant bella flor sols dura
de l'aurora a post-el-sol!

Si'm creieu, noia garrida,
en tant que vos sou florida
d'hermosíssima tendror,
gaudiu ferm la juvenesa
que com la flor, la vellesa
marcirà vostra bellor.

CARLES MAGRIÑÁ.

FESTA

Perfils psicològics

Fragments de Filosofia rural.

III

LA DONZELLA

Hermosa poncella del jardí de la poesia popular. Tal era la *Malena*, petita i rodanxona, vivatxa i aixelabrada, amb aquells solístics ulls que espurnejaven alegria.

Des de l'infantesa que sofrí l'infortuni, per culpa de la Parca boija, de veure's privada de les tendres carícies maternals per a passar al domini d'una madrastra que encara que era una bona dòna... no li era mare.

Trista sort, també, la d'aquestes dònnes. Per amoroses que siguin, per molt que estimin a llurs fillastres, jamai poden aspirar a més que a esdevenir una bona madrastra, una bona mare postíça.

***

La donzella! Sembla mentida que essent la dòna, baix la perspectiva estètica, el sér més perfeccionat de la natura, sigui el menys respectat de la raça humana. I la major part de culpa la tenen elles mateixes: elles quan son mares.

La classe popular, la dòna obrera es la més digne de llàstima. Quan està en l'infantesa, l'edat més pura i bella de la vida, se junten en mig del carrer un estol de ninfes delicioses per a esbarjo del seu cor infantil i jugar. Inmediatament una munió de bordegaços (dignes de carinyo; però víctimes del ambient) es barreijen airadament entre mig d'elles, desbaraten els seus jocs i les escometen i escarneixen fins a arraulir-les en un recó, temeroses de l'odioble força bruta del mascle.

Van després a col·legi, més ben dit, hi passen com aucells de pas, sense saborejar les més ínfimes delícies de l'educació. I, dolorós es confessar-ho, tot per deixadesa dels pares, quelcom per necessitat i al mateix temps perquè les mares creuen, per ignorància i atavisme, que a la dòna no li precisa apèndrer gaire, que sapiguent les rutinàries feines de la casa ja'n té prou, que la ciència mata ja l'ignocència i... com que tots els homes per enmaridar-se cerquen la dòna ben ignocenta...

Aixís pot convertir-se més fàcilment en sumisa esclava.

Sempre la força bruta!

Més tart van a treballar—a un taller, obrador o fàbrica—i pel gran delict de haver nascut femelles, encara que la seva producció devingui major i més perfecte que la d'un home, sempre es menys apreciada i retribuïda.

I aixís, entre rialles i ploralles, arriben a l'edat de casar-se. El matrimoni; l'acte que des de que tenen us de raó serven amb més beatitut dins de llur ànima, l'acte del qual s'han imaginat més variats conceptes i al que han consagrat les més florides il·lusions. Quan elles gosen la posesió de divuit avrils que'n fa ja d'anys que han vist desxifrat, en somnis de rosa, el principal tema de la seva vida, el tot de les seves aspiracions: el matrimoni!

I aleshores, per fi, en realitat, sorgeix del caos un jove, sempre digne de consideració, que cerca muller. Si esdevé simpàtic, se consideren plena-

ment felices: mes si resulta poc agradable, se'ls fa empalagós, antipàtic, fins que elles ingenuament, amb bella sinceritat manifesten la seva oposició; però la mare, i tota la família, que posseeixen més experiència de l'actual societat, li fan present que la joventut passa, que l'hermosura es marcible com les flors i que la noia que als trenta anys no ha conquerit el còmode espatller d'un marit per a apoiar-se i emparrar-se, pot ben comparar-se a una isolada rosella en mig de camp arrasat: tots els vents de la vida la balandreïjan fins a batre-la en terra.

La mare aconsella:

—No hi fa pas res que no l'estimis an aquest jove. Ell t'es convenient. Després de casada ja l'estimaràs. Jo tampoc aimava gens al teu pare.

Terrible, inconscient cinisme!

La donzella protesta airada.

La mare replica:

—Si no més casessin als que s'estimen...

Convensuda al fi la noia, si no li es possible trobar un bon marit que sigui absolutament del seu agrado, s'entrega al primer promès que's presenta, implorant, però, ferventment a la voluntat divina que al menys «no sigui jugador, ni borratxo i que no li pegui».

***

En tal ambient va creixer nostra *Malena*. Entre carícies d'una mare postíça forçades pel que dirà la gent, el tan se me'n dona d'un pare de pobríssima cultura i les injustes trompades de dos germanastres majors guiades per l'enveja i la falta d'educació.

Com blanca cuereta saltà de la vida joganera de plasseta al col·legi i d'aquí, sempre saltant, a la desconsiderada vida de fàbrica, a que forçada-ment tingué d'habituar-se.

Poc sobrada d'aliment material i escasa del moral (amb quant d'agraïment acceptava una honestitat i amorosa carícia!

Després de les mil moneries, propies de l'edat, deposità gustosament tota sa voluntat al carinyo que li oferia planament en *Miliu*.

Afortunadament per ella en el mateix abandó en que la criaren, li deixaren arrelar aquell amor. Fora d'alguna insípida brometa, la deixaren entrar en el mar de l'amor, igual que nau sens timoner.

La madrastra li deia:

—Casat, casat, *Malena*, que's l'estat millor per a una dòna.

Son pare exclamava:

—Casat, noia. Aixís no haurem més de vigilar-te. Amb filles solteres sempre has d'estar amb l'ai! al cor.

I les germanastres mormolaven:

—Ja hauries d'esser fòra.

Quin carinyo!

I ella, no obstant, quins somnis més daurats, quines il·lusions més falagueres va forjar-se a base d'aquell amor del seu *Miliu*.

Quin febrose deliri en arranjar son parament de núvia! No sossegava dia i nit. I fins n'estava orgullosa; tot sortia del seu propi esforç. Ara veurien si era neta, endreçada i capaç d'administrar una casa.

Treballar força, sí, força; però vivint amb llibertat, perquè'l matrimoni, per a ella, no seria joú sinó llibertat. Viurer en una caseta petita,

esquifida; però deliciosa com estatge celestial! Ella, amorosament, sempre endolcent els pesars del seu marit i ell, agrait, mitigant carinyós les penes d'ella. I després... quan tindrien successió... quina felicitat! Les seves criatures serien les més hermoses i bones del univers. I amb la bona criança que ella les pujaria... no serien tan mal educades com els fills de la seva madrastra, no, mai. En ella començaria una nova generació.

Després d'aquesta reconfortable fantasia, solament un lleuger temor l'assetjava. I si'l seu adorat *Miliu* no corresponia a les seves felices esperances i aspiracions? I aleshores, com totes les donzelles, implorava pietosament a la voluntat divina que al menys «no sigués jugador, ni boiratxo i que mai li pegués».

Però no... no seria. Li assegurava el seu amor, son immens amor.

I l'amor, als disset anys, ningú creu que enganyi!

MARIÀN AMAT.

LLETRES A UN AMIC

XXXVII

Estimadíssim amic: He passat tres dies a Sobre-bosc, una finca del meu bon amic Mestanza de Barcelona, on ell acostuma passar-hi una temporadeta a l'estiu. Es una heretat formosíssima per demés. En Mestanza hi ha llesat els diners a cabaçats per donar-li un caient senyorial i omplir-la de comoditats. Creu-me que t'agradaria de debò! Està situada per demunt de Sentfores dalt de tot d'una exuberant serralada, i pertany al terme parroquial de Muntanyola. Cap ensota, a baix a la vall hi ha Santa Eulalia de Riuprimer. No té gaires més veïns por aquells voltants que les masies de Casals i de Salou, de Saganell i Bellavista i allà d'enllà, a l'altre part de les altèroses carenes de Ponent s'hi troben els pobles del Estany i de Moyà. Cap al Nort, a l'altre banda, i en un cap d'immensa cinglera s'hi aixeca magestuós el Soler Botey (*) la mansió estival dels senyors Marquesos d'Oliver. No cal dir-te que un cop posat a Sobre-bosc, el panorama es atractivol i grandios! La Plana s'hi ovira en tota sa esplendidesa i magnitud...

A les nits... ¡oh, a les nits!... ¡quin espectacle més encantador!... A tot arreu de la Plana hi broten llums i llumets... punts fosforescents com aïtres tants estels. Estels a baix a la terra! Estels a dalt el cel! Quanta pedreria! Quanta refulgència! Quanta poesia per l'home somniador! Des de allà, els bons pagesos d'aquells cims, guiats per la configuració especialíssima dels llums, en mig d'aquella fosca saben dir-te on es Vic, on es Sant Julià, on es Folgaroles, Manlleu, La Gleva, Sant Hipòlit i altres llocs de la comarca ausetana... Es molt interessant aquell espectacle nocturn, amic!...

En aquelles hores, hores d'un repòs dolcíssim, la meua ànima volava per entre aquelles dugues regions d'estels i cercava endebades aquelles dugues animes perdudes en l'oasis del món, Otilia,

(*) La gent de la rodalia diu que hi ha una finestra per cada dia de l'any.

Marguerite!... Si!... En aquelles hores embolcallades d'enigma i de misteri me creia topar les ànimes d'aquelles dugues dones a les quals doní lo millor del meu cor!... Si, amic, me creia que les nostres ànimes se trobarien, que's confondrien, que's besarien, que plorarien... i que al venir el dia s'esfumarien per tornar-se'n cada una al seu lloc!... Mes, no, amic!... Tot, ilusió!... Rès més que ilusió; açò que en certs moments, moments com aquells, no deixa tocar-nos de peus a terra, i ens aixeca com una palla a les regions sotilíssimes de la idealitat!... Rès, una esperança enganyadora, un altre meu somni mentider!... Era la meua ànima, com sempre aixelabrada, que s'oblidava de la realitat i fugia desbocada per els ignots i inacessibles camins de la fantasia!... I, després... ¡oh, després, amic!—com sempre darrera la desilusió—una pünnyida fonda, molt fonda... que feia anyorar-me com mai a aquella Otilia, i a aquella *Marguerite*, que en dies ja molt llunys me digueren coses tan pures, tan santes, tan grans!...

No la oblidaré, no, la emoció que experimentava tots els vespres posat allà dalt a la finca de Sobre-bosc!...

Jo remerció una i mil voltes al excels amic qui va obrir-me de bat a bat sa casa i hi pogué romandre tan dolçament com en la meua propia llar... Jo remerció amb tota l'ànima a en Mestanza per haver me tan distingit... Jo remerció la bona taula, el bon llit, la bona cara, i sobretot, el bon cor, aquell bon cor que bat sempre sota el pit del meu amic...

I, per damunt encare, de tot això, jo remerció aquesta modalitat nova que pogué experimentar el meu esperit posat allà dalt, allà en aquelles cimes on hi bufa la tramontana, on hi canten les fonts d'aigües verges sens mai parar, i on al venir la vesprada s'encenen rutilants i misteriosos estels abaix en les pregoneses de la terra i a dalt en les immensitats del cell!...

FRANCISCO X. VERGÉS.

Torelló, Octubre 1915.

LO MEU DESITG

Poguer viure en los teus braços
hores d'amor, de follia;
poguer beure en los teus llavis
lo pur nectar de la vida;
poguer jugar amb tos cabells;
sentir ta gorja argentina
com desgrana una a una,
les mes dolces melodies;
poguer plorar quan tu plores
i riurer si tu vols riurer;
besar tes galtes de rosa;
besar tos ulls nit i dia;
è esclau teu i sè'l teu idol;
fins sè'l mirall en que't mires.
Això, la dona estimada,
això, es lo que jo voldria.

FRANCISCO FREIXAS.

Una intervui

amb un ciutadà que ha votat en blanc.

La entrada no era esquifida ni sumptuosa. Estava bé. Hem preguntat a la filla de la portera, que també estava molt bé, pel ciutadà que va votar en blanc.

«Quart segona» ha contestat. «¡Mosca!» hem insinuat... i hem pujat el primer graó. La escala no estava malament, tampoc. Un de sol hi passava perfectament. ¿Per quin cas deuen guardar els ascensors? ens preguntàrem.

En havent arribat al últim i anhelat replà, hem pegat una mirada per l'ull de l'escala i hem dit que... «¡Deu n'hi dò!»

Apretat el botó del timbre ens ha sortit una dona arrocinada, que ens ha fet entrar i seurer, que ja hi pensàvem de rato, en els tamborets del rebedor.

El ciutadà que va votar en blanc ha entrat en el rebedor fitant-nos una mirada interrogadora.

—Vostèns dispersarà, molt senyor nostre. Som periodistes i havem vingut a interviuarlo breument.

—A mi? Ja han interviuat a tothom?

—No, senyor, encare, no. Podria ser, que amb el temps...

—Ja no sapiguessin a qui interviuar.

—Fariem el bis.

—Prò bé... En quin caracter venen a interviuar-me? A mi, que no soc ningú, soc un ciutadà...

—Vostè ho ha dit.

—Com? En caracter de ciutadà?

—Prò no de ciutadà tan sols. Comprenquí que, en aquest cas, ens hauríem quedat al ertressol, on deuen esser tan ciutadans com vostè.

—I doncs?...

—En el de ciutadà que ha votat en blanc.

—I amb tota l'honra. Passin, fassin-me el favor...

I ens ha fet entrar en son despaig.

En el despaig de la nostra víctima hi havia de tot: Taula, cadires, tinters, plomes... etc., etc. Tot lo que acostuma a haver-hi en els despaigs dels interviuats i que vostès ja deuen saber-se de memoria.

—Vostè—havem començat després d'uns moments de silenci (els silencis son indispensables en aquests passos) i d'acomodar-nos en amples sillons encenent-hi un cigarret de paper, tot tal com s'acostuma a fer en les intervius de debò.—Vostè, en aquestes recents eleccions, ha votat en blanc. ¿No es cert?

—Si!!

La resposta ha estat ràpida i decisiva.

—Tindrà la bondat de confiar-nos els motius que l'han obligat a pendrer tal determinació?

Nosaltres no n'hem passat l'aprenentatge d'això de les intervius, per xò anem tan directes a la llaga i no'ns entretenim en preguntar per la família ni per les aficions canines.

—Home... Jo li diré... He votat en blanc amb més entusiasme i convenciment que els que voten un nom. Prò... la pregunta ha estat tan sobtada...

—Li adverteixo, senyor, que es la primera vegada que'ns fiquem an aquest embroll de les intervius, modern género del repertori periodístic.

La poca pràctica ens modera l'enginy a dirigir-li la pregunta.

—Jo li respondré aixís mateix, aixís com me pregunta. He votat en blanc, senzillament, per descarrec i tranquilat de consciència.

—¡... !

—Per a no ser complix, i millor, causant, amb el meu vot, dels desatinos de la Casa Gran; de l'abandono de la nostra ciutat.

—¡Caram! Vostè no creu...?

—Jo no crec rès, absolutament rès, ni'm farà creurer rès...

—Està bé, home, està bé...

—Allí, tots son uns. I nosaltres som...

—Som uns altres...

—Som els verdaders causants de dur a administrar-nos uns...

—Que tots son uns...

—Vostè ho ha dit.

—Si, si. ¡Ai caram!

El ciutadà s'anava exaltant.

—Si; som els principals autors. Jo, que havia votat per aquest candidat que sortí elegit i va resultar un de tants. Vostè, que va votar per aquell, que avui es regidor i ha resultat un de tants. El senyor, que va votar an el de més enllà, i...

—I ha resultat...

—Un lladre, un pillo, un poca-vergonya...

I el ciutadà s'exaltava, s'exaltava. I nosaltres... a l'alçada d'un quint pis... ¡Valgue'm Deu!

—Prò nosaltres, senyor ciutadà, votàrem plens de bona fè.

—No, no senyor. No hi entra la fè, de cap mena, en un acte del que vostè'n desconeix les propietats. Vostè va votar a un home, que no sabia qui era. Vostè va votar al partit. Vostè potser va votar un lladre, per treurer dos vots al contrari, que potser era una bella persona.

—Prò i el partit?

—Que partit ni mil dimonis! No'n vull jo de partits a cà la Ciutat. No'n necessito. Ne tinc prou amb bons ciutadans i persones dignes.

—Prò el partit es una garantia...

—Garantía? I qui parla de garantía. Si el partit fos prou formal per a oferir una garantía, no tindria prou descaro per a presentar nous candidats quan els presentats anteriorment, s'han sentit mil recriminacions i mil calificatius vergonyosos.

Els candidats els hauríem de triar nosaltres mateixos i no que's triessin ells amb ells. I no triar partits sinó homes; homes ¿ho senten? que es lo que'ns manca.

—Vostè no creu en política, doncs.

—Sí. Tinc hermoses idees polítiques. Per xò no les vull abandonar en les mans aflades d'aquests farsants que's diuen polítics.

—Excepcions honroses.

—Com més escasses.

Hem enraonat encara fosca estona fins que despedint-nos hem començat a devallar per l'escala.

Per aquella noia de la porteria ens hem informat de si a la mateixa casa vivia cap més veí digne d'esser interviuat. Com que tots n'eren prou dignes ens hem despedit fins a un altre dia.

Al sortir al defora, un ventet... reconsagrat ens ha ferit els rostres. El cel blau, d'una blavor de... El Sol... etc., etc. (Després de les intervius se sol fer un xic d'astronomia).

LIEORI.

CANÇÓ DE PRIMAVERA ⁽¹⁾

Primavera
que encisera
fas reviure
nostres cors,
ets regina
que camina,
sempre lliure,
semblant flors.

Jo't salut, oh Primavera,
platjeriós i amorosit;
que una trova riallera
n'es brollada del meu pit.

Lo mateix que l'aucellada
que en son vol se'n dú ilusions,
passaràs bronzenta, oh, Fada!
entre-mig de papellons.

Aleshores les canturies
moriràn quan tu hauràs mor...
Solament fondes penuries
devindràn dins del meu cor.

Primavera
que encisera, etc.

Primavera, primavera,
va engendrar-te un raig de sol;
cada anyada sent fatlera
de cantar-te, el rossinyol.

Març fa neix una esperança,
i es l'Abril tot exquisit,
i més bella la gaubança
quan arriba el Maig florit.

Tot l'any fossis, Primavera,
per no haver-te d'enyorar;
¡com sofreix qui no t'espera!
¡quant feliç qui't pot gasar!

Primavera
que encisera
fas reviure
nostres cors,
ets regina
que camina
sempre lliure,
semblant flors.

A. SERRANO i VICTORI.

(1) Sardana, que amb música del notable compositor català A. Castells Casas, estrenà el dia 3 del corrent, la Societat choral «La Maquinista», de la Colonia Güell.

Mon cor té dos amors

Les fibres amatories del meu cor
vibren apassionades per dos belles
blanques com neu i d'uns cabells com l'or.
Mon cor, perplexe, s mor
d'un doble amor per tan gentils donzelles.

L'una té un nom tot dolç... Se diu Maria
i els seus ulls grans tenen un esguard suau.
Sempre impregnats d'una emoció molt pia
els ulls de mon aimia
dolços, serens—son blaus com el cel blau.

Tot'ella es com un cant de placidesa
i t'è'l dolç seny d'una germana gran.
Tota jove com es, hi ha en sa bellesa
l'emocionant promesa
de les roses carnones d'un infant.

Oh! mon amor!... més que a tota altre cosa
jo amo tos ulls serens, tos rulls daurats,
ton cosset lleu, ta boqueta de rosa
i et vui com a una esposa
amb un amor curull de castedats...

***

Mon cor d'artista sent, per l'altra hermosa,
un fanàtic amor... Es sa beutat
magnífica, esplendent, magestuosa
i, anc que ella es soperbiosa
mon cor al seu encis s'es humiliat.

Jo l'amo amb un amor que'm subtilisa,
—fent-me extasiar davant son rostre excel—
com amava Leonardo a Monna Lisa...
Mon cor la divinisa
l'aimia que es més bella que'ls estels

i al seu devànt, jo en vers la lloaria
i voldria pintar son posat real
i en marbre blanc son cor esculpiria...
Oh! hermosa amada mia
dels cabells d'or i d'un somris sensual!

***

Aixís me fa infeliç mon doble amor,
mon pur amor per més dugues aimies
car m'impideix gustar la llur dolçor...
Oh, el més crudel dolor
que'm veda de l'amor les ufanies!

Les fibres amatories del meu cor
vibren apassionades per dos belles,
blanques com neu i d'uns cabells com l'or.
Mon cor—perplexe—s mor
d'un doble amor per tan gentils donzelles.

SALVADOR SOCIÀS i FORNELL.

ECOS

Ja'ns creiem, per xò, que el París d'avui no tenia que esser el París d'abans, el París de la pau. Prò per lo vist, està París, avui, molt decaigut. Es are que'ns anuncien el deplorable estat d'una... *industria* parisenca que ha anat molt a menos. Si parisenc es tot lo de París, rès més parisenc que la industria aquesta a que'ns referim

i l'emigració dels obrers d'aquest ram pren proporcions alarmants. Se'n van de París on han de ser plorats i anyorats. Oh, es espantós! París està quedant-se sense *apatxes*! Sense'ls cèlebres, els novelescs, els misteriosos *apatxes*. Considera, lector, que serà d'un París sense *apatxes*; un ball sense músics, un galliner sense pollastres, una vianda sense sal, una Espanya sense *Gallitos* ni *Belmontes*, con sus semejantes.

FESTA

On dintre han d'anar are els turistes, aquells que no surten mai de casa i un dia que surten, i sortint han d'anar naturalment a París, volen veure-ho tot absolutament tot, per a després poder contar-ho tot absolutament i a vegades molt més encare? Perquè, quin estranger a París no havia anat als barris baixos per a comprendre un moment amb la temensa d'un assalt dels apatxes temuts?

Que serà de París sense apatxes? Qui anirà, are, a París? Heus-aquí per on pot venir el decaïment d'una ciutat. Plorèula, parisenes, plorèula l'emigració dels vostres lladres com nosaltres ne plorem llur evacuació de la nostra Sierra Morena que tan de nom va donar-nos. (Encare que ara ens ne sobrin per tot arreu.)

Molts dels vostres plorats se n'han vingut amb nosaltres cap a Espanya. Nostre govern, ¡que carai! es molt honrat i no vol res que no sigui seu, encare que li portin a casa, i vos els retorna generosament.

Perquè amb tot, per xò, hi estaven tan bé a París.

***

I va venir el vent, amb furia de cobdiciós, amotinant la brossa i polsaguera de la ciutat en fumeres desordenades, que fugien envalentonades en els brassos furtius, barbrement amorosos del amant el vent.

De les partícules d'aquestes fumerades, la major part tornaven a ajaçarse fadigosament al sol de la ciutat, mentre les altres s'acomodaven descansadament en els ulls dels atrafegats vianants.

...Vingué el vent *airat* arrebaçant berrets i desaplomant faldilles tot batent-les al aire. I els vianants curiosos, (quasi tots ho eren) miraven... miraven...

Nosaltres, que no'ns mogueren de casa en tot el matí, volguerem sortir a l'hora de les modistetes.

Estaven els carrers divertidíssims. Els galans amb una mà al berret i la vista baixa. Les donzelles amb les mans als genolls reprimint el vol de llurs faldilles i la vista en la vista dels galans.

Passejarem llarga estona i al retornar a casa, tot imitant la actitud den Manelic amb el bastó, exclamarem:

—Ma... Quanta cama que hi ha al món!

Máximes, menuderías, consells i altres tonterías.

REDOLINS

XVI

Amb muller, sogra i cunyada
la *gloria* tens ben guanyada.

XVII

El cap *fresc*, cuida amatent:
de bóssa has d'anar *calent*!

XVIII

Si amb la dòna vols jugar,
perdi o guanyi, has de pagar.

XIX

Si't dú les calces, perilles
que ella't posi les faldilles.

XX

Demanà al metge no cal
si per cas no estàs malalt.

XXI

Et pega la dòna...? Es clà!
Qui't vol bé't farà plorà.

XXII

Fumes d'estanc... i estàs bò?
Es una contradicció.

XXIII

Si necessites, *pidola*;
tu no afluixis cap *endola*.

XXIV

Ara plores i has rigut?
Qui gemega ja ha rebut.

XXV

Veí músic molestós
lo milló és que *toqui... el dos*.

CANDOR SALAMÉ.

Are si que anirem bé, però allò que s'en diu bé de debò, are si que als barcelonins s'ens ha acabat el patir, al menys per tot un biení.

A Barcelona li han sortit en les darreres eleccions, un floret de regidors que... *deixa'm encendre*; si l'un es bo com el pa de pessic, l'altre es més bò que la pasta de full i tots plegats amb un esperit de sacrifici que fa fredat.

Jo he anat en un mitin de l'esquerra, i en un de la dreta i en un del mig i en tots ¡noi! si'ls haguessen sentit a n'aquells sants varons, haurieu quedat *espantats* devant de lo que pensen fer un cop a dintre de la Casa Gran.

Are si que vos dic que val més viurer a Barcelona que no pas a n'aquelles trinxeres de la Galitzia, ni en les de cap altre banda. Com se sol dir, val més aquí que a cá'l apotecari.

D'ensà que'ns ha entrat per les portes de cá la ciutat aquest bé de Deu d'administradors saberruts i disposats a deixar-se fer a bocins pel bé dels afortunats veïns de la ciutat dels comtes (comtes o comptes?) quan en cualsevol lloc veigin les gens un individu grassonet, ben vestit, de cara riallera i net com una plata, diràn tot seguit: Aquest es de Barcelona.

Demanint-ne de gangues: els propietaris treu-

ràn molts millors rèdits de les finques i, en canvi, els llogaters pagaràn molt menys lloguer; els forners podràn vendre el pa més car, sens perjudici de que la gent el comprarà més barato, es a dir que sols ens faltarà un automovil a la porta (perquè ens aixafi aixís que baixem de l'acera).

Jo, d'aquí en endevant, quan viatgi, no ho diré pas a ningú que soc de Barcelona, perquè tindré por de que'm demanin algú duró (com que tot hom estarà enterat de que la ballem tan grassa!

Es una vinya això! els hi tinc una llàstima als que no tenen la sort d'esser de Barcelona que...

—Escolti *Barcinonensis*, d'on ho ha tret tot això?

—Ai, ai! que vol dir? dels discursos *enteros y pronunciados* pels senyors que tiren per regidors.

—Però que no ho sap home de Deu allò que diuen a Castella de que *una cosa es predicar y otra dar trigo?*

—Bé, bé, però es que aquells apòstols que jo he sentit parlaven amb una sinceritat entenedora. Miri, n'hi havia un que gairebé plorava, i li ha agafat un singlot...

—I que tampoc sap allò de *todos son hombres de bien, pero mi capa no parece?*

—!!!! (Aquí en *Barcinonensis* s'ha desmaiàt).

BARCINONENSIS.

Avis

Ferms amants de les lletres catalanes, oferim les columnes de FESTA a tots els que tenint aficions literaries i mèrits suficients no poden publicar els seus treballs per falta de lloc on fer-ho.

No cal dir que 'ls treballs seràn examinats escrupulosament per a que no desdiguin dels que publiquem habitualment.

AVIS IMPORTANT

Advertim als col·laboradors expontanis que deuen enviar l'original en sobre obert amb la nota «Original d' impremta» i franqueijat com a tal.

Els que vulgan incluír-hi carta o enviarlo tancat per a major seguretat, incloguint-hi un segell de cinc céntims per a el pagament del carter.

De no fer-ho aixís, ho sentirem molt, però no publicarem cap treball que no s' ens enviï amb aquesta forma.

L'Il·lustríssim senyor Dr. Reig, Bisbe de la Diócesi, en sa visita Pastoral per la Comarca Hombregatana, feu son entrada en nostra vila el diumenge dia 7, a les 5 de la tarda, com estava anunciat.

Fou rebut amb tot l'esplendor i amb el ceremonial de rúbrica per el Clero Parroquial, el de la rodalia, el senyor Jutge de Sant Feliu i les autoritats totes de la vila, acompanyats d'una gentada immensa formada per les Societats, escoles d'ambdós sexes, les personalitats més significades i per el poble en general, ansiosos de rendir homenatge a tan alta dignitat de l'Esglesia.

La lluminaria d'atxes i blandons dels qui formaven el nombrós corteig, alcansava cuasi tota la carrera des de la casa *Falés*, on sa Il·lustríssim se revestí de Pontifical en sumptuosa Capella, fins al temple Parroquial.

S'havien aixecat dos espléndits i elegants arcs de triomf que la Comissió de l'Homenatge encarregà als adornistes senyors *Falés* i Baliarda. Els veïns contribuïren al lluïment de l'entrada solemnia, engalanant i il·luminant les fatxades de llurs cases. Una banda executava una marxa triomfal.

Visita a l'Esglesia atestada de gent, que donà les més laudatories mostres de cultura guardant un reculliment i un respecte que la distingeix i l'honra.

Recepció a la Casa Rectoral on el senyor Bisbe, en contacte més immediat i més personal amb el poble, captivà l'afecte i la voluntat de tots amb l'afabilitat del seu tracte, amb el seu gest familiar i amb la seva paraula suggestiva.

Passà el seyor Bisbe quatre nits en nostra vila considerant-la com a centre per a visitar durant els dies les parroquies de l'encontrada. Això donà lloc a que els senyors padrins de Confirmar, don Miquel Roca i sa senyora esposa donya Dolors Ferrer, poguessen obsequiar a sa Il·lustríssima amb un concert en sos jardins espressament habilitats, i amb un *loux* en sos salons.

El concert, al que, además de les autoritats i dels invitats, assistí un públic nombrós que invadía els jardins, no cabent en la espaiosa part envellada, va donar-lo l'«Orfeó Patria» de la Joventut Catòlica de la vila, que es distingí com sempre, regalant-nos amb ses filigranes i mereixent l'elogi del senyor Bisbe, que el feu ostensible en encomiàstiques paraules al final del concert. Aquest havia començat amb un delicadíssim parlament del senyor Puiggari oferint l'obsequi al Prelat, i terminà amb l'«Himne de Salutació», escrit espressament per l'acte de l'entrada, amb lletra del senyor Parramón i música del mestre director de l'«Orfeó» don Miquel Blanch.

La Comunió General del dilluns que administrà el mateix senyor Bisbe, fou concorregudíssima com mai s'hagués vist; com ho fou la Confirmació, que durà de les deu a les dotze i mitja.

El dimecns, a les cinc de la tarde, de retorn de la parroquia de Sant Bartomeu, acompanyat el senyor Bisbe del Clero, autoritats i demés invitats, feu l'honor de sa visita a la fàbrica de filats i teixits de la senyora Filla de J. Ferrer i Mora. Fou rebut l'il·lustre visitant per la mestressa donya Josepa Ferrer, sos fills i demés família, les famílies Roca i Balanzó, don Josep Espoy, el Director de la fàbrica i ses germanes i demés invitats, en el patí de la fàbrica, passant seguida-

FESTA

ment a visitar l'establiment industrial on rebé sa Il·lustríssima les atencions i l'homenatge dels obrers i obreres en justa correspondència al obsequi que els hi feia tan alt personatge amb sa visita a la casa del treball. Seguí amb interès les múltiples oracions del cotó, quines explicacions atentament escoltava. Després se serví un *lona* en una ample sala adornada amb flors i ramatge, corrent a càrrec de la casa *Llibre i Serra*, com el que se serví a casa de don Miquel Roca, i assistint-hi, com en aquell, una quarentena de comensals. El fill hereu de donya Josepa Ferrer, don Pere M.ª Mayol, qui ocupava la segona presidència al costot de la seva gentil esposa donya Maria Ferrer-Vidal, a l'hora del xampany mostrá la gratitud de la família al senyor Bisbe per l'honor i la deferencia de sa visita.

Les escoles de nois i de noies, tan de rel·ligiosos com de seglars, foren visitades pel senyor Bisbe, rebent claríssimes mostres d'afecte i veneració en totes elles, que eren recompensades amb paraules de gratitud del venerable Prelat.

Fou despedit el dijous per el senyor Alcalde don Josep Tort, el senyor Jutje don Miquel, altres autoritats i demés personalitats distingides que l'obsequiaren sempre i que no el deixaren en ses excursions i visites, i per el Clero parroquial i veí, quin nostre senyor Rector Mossen Joan Bany, qui es el veritable nexxe de totes aquestes cordials i esplendoroses manifestacions populars, pogué veure coronada la seva obra de pau i de fervor catòlic, i tenir la satisfacció de saber que a la seva veu acut tot el poble confiat en la seva apostòlica missió.

◆◆◆
Variat assortit en abrics.—Sastreria Camprubí i Gras.—Boqueria, 47, Barcelona.

◆◆◆
El *Foment del Teatre Català* demostra, d'un quan temps a aquesta part, un bell esplet de vida. Tan els concerts que ha organitzat, com les conferencies han sigut concurregudíssimes i han constituït altres tants èxits.

La Junta del *Foment* ens fa patent que'l moviment es demostra caminant i no podem menys que aplaudir l'activitat que desplega.

◆◆◆
El Consistori dels Jocs Florals de Barcelona ha publicat la convocatòria per als de l'any 1916 (LVIII de llur restauració).

Ademés dels premis ordinaris o sien l'Englantina, la Viola i la Flor Natural, s'adjudicaran els següents premis:

Extraordinari.—Una copa artística a la millor composició en prosa, de caràcter literari.

Premi Fastenrath.—De conformitat amb el torn establert l'any 1909, serà otorgat aquesta vegada a l'autor del millor llibre de poesia escrit en llengua catalana i publicat dintre dels sis anys darrers, o sia del primer de jener de 1910 al 31 de desembre d'enguany. La concessió d'aquest premi podrà sol·licitar-la l'autor o qualsevol particular o corporació, enviant, per l'examen, a l'Administració del Consistori (adreça dessusdita), dos exemplars al meys del llibre, abans del migdia del 15 de jener de 1916. Dita Administració lliurarà rebut de les obres presentades.

D'acort amb els Estatuts dels Jocs Florals, els

Mantenedors otorgaran ademés tots els premis que sien menester per a recompensar degudament les composicions del concurs que'n sien mereixedores, com també els Accèssits i Mencions honorífiques que judiquin ben merescuts.

Els set Mantenedors son els senyors, En Joan Alcover i Maspons, President; Lluís M. Vidal; Narcís Verdaguer Callís; Manuel Ribot i Serra; Enric de Fuentes; Esteve Casaponce, Pvre.; Fèlix Escalas, Secretari.

◆◆◆
J. VIVES I BORRELL

SILUETES RUSTICANES

Narracions

LLIBRERIES:

Verdaguer, Rambla del Centre, 5.
Perelló i Vergés, Pelai, 20.

◆◆◆
Es diu que durant el proper mes de Desembre tindrà lloc a les sales de *Vell i Nou* una exhibició d'història del Teatre Català, en la que s'hi celebraran diferents actes relacionats amb dita exposició.

L'entitat organitzadora es l'«Associació Catalana d'Art Dramàtic».

◆◆◆
Variat assortit en trajos novitat.—Sastreria Camprubí i Gras.—Boqueria, 47, Barcelona.

◆◆◆
El C. D. del Casal Català de Buenos Aires ha quedat constituït de la següent manera:

President, Joaquim Algueró; Vis-President, V. Vidal Parera; Secretari, Lluçia Subirachs i Cunill; Pro-Secretari, Lluís Ros; Tresorer, Josep Graells; Comptador, Francesc Campmany i Capdevila; Bibliotecari, Ermengol Vila i Vallés; Vocals: Miquel Leonart Nart, Antón Mallofré, Joan Roca, Josep Santamaría.

Elisir Callol remedi de las Débiles

◆◆◆
Molts ignorants, fins alguns que son doctes en altres materies, rebutgen lo pronom *llur*, uns suposantlo antiquat, i considerantlo expressió exclusivament local altres. Abdues opinions son del tot errades, perquè'l *llur* es avui dia ben viu i es, ademés clàssic de totes les èpoques, lo qual no vol dir que hagi d'arreconarse, com no arreconna França lo seu «leur» ni Italia son «loro», que signifiquen lo mateix que'l nostre vocable.

Llur expressa concretament lo que pertany a més d'una persona.

Exemple: *La mare's mantenia de la seva renda, i ella i sos fills habitaven una casa qu'era llur*; es a dir que era de tots. Vist, doncs, l'ofici del llur, lo no usarlo, a més d'esser menyspreu d'una riquesa que no te la llengua castellana, es exposat a confondre les idees en la dicció.

Però tingues compte, al usarlo, de no caure en la banalitat de dir, per exemple: *Al Josep se li va morir llur pare*; de lo qual se'n ha vist algun cas.

(De *Concells pràctichs per escriure en català* pròxim a publicarse).

◆ ◆ ◆

Camiseria

SANS

BOQUERIA, 32.-BARCELONA

Especialitat en camises a mida

◆ ◆ ◆

Les actives gestions realitzades per l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana per aconseguir l'implantació d'una classe de Gramàtica Catalana a l'Escola Normal de Mestres, de Barcelona han donat per resultat l'haver estat acceptada la proposició de la Protectora, i segurament comensarà a funcionar a primers d'any.

◆ ◆ ◆

«MES BENEFICIS QUE MAI resulta soscríptors a LA MUTUELLE DE FRANCE ET DES COLONIES, donada la circumstancia de trobarse a fi d'any i les excelents condicions en que's compren els valors del Estat Espanyol.

Objecte d'aquesta acreditada Societat: Constitució d'UN CAPITAL que permet crear UN DOT, UN RETIRO, UNA HERENCIA. Garantia absoluta. Entregues des de 6 pesetes mensuals. 1.287 milions 143.000 Ptes. de soscripcions en ambdues branques 525.785 Associats. 53 milions 593.659'82 pagats als soscríptors 165 milions 292.816'99 pesetes de RESERVES.

Dirigirse a la Direcció Regional del Est de Espanya; Plassa del Teatre, 3. — BARCELONA.»

◆ ◆ ◆

Sastreria Camprubi i Gras.—Boqueria, 47, Barcelona.—Especialitat en trajos sastre per a senyores.

◆ ◆ ◆

En l'Escola Catalana d'Art Dramàtic, que patrocina la Diputació i que dirigeix En Adrià Gual, s'ha comensat la sèrie de conferencies públiques organitzades per a completar els coneixements dels deixebles i per a contribuir a la cultura general del nostre poble.

La primera tingué lloc en el Saló d'actes del Foment del Treball Nacional, on està instal·lada

l'Escola, el dia 23 del corrent. S'en encarregà el conegut folk-lorista En Aureli Campmany, qui disertà sobre «La danza popular com element de cultura per l'actor català».

La conferencia fou il·lustrada amb exemples pràctics de l'«Esbart de Dançaires» que dirigeix el conferenciant.

En el número vinent ja en parlarem amb més extensió.

Seguiràn altres conferencies, entre elles la del doctor Payri d'una notable curiositat científica.

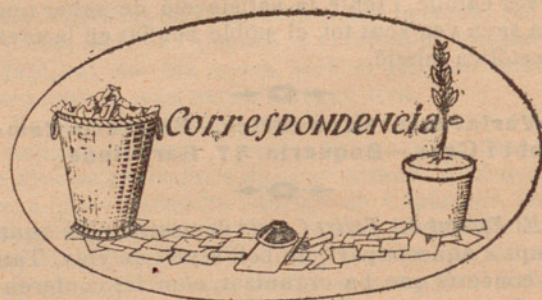
◆ ◆ ◆

Trajos i abrics des de 60 a 125 pessetes.
—Sastreria Camprubi i Gras.—Boqueria, 47, Barcelona.

◆ ◆ ◆

Des del proper número reemprendrem la publicació de la secció «Musicades» destinada a la crítica musical de lo que referent an aquest art es desenrotllarà a Barcelona.

Nostre bon amic en Joaquim Soler Furés es qui s'encarrega de dur a cap les tasques d'aquesta secció, que resultarà altament interessant per a tots els nostres llegidors i especialment per als entesos i aficionats a l'art de la música, sapiguts els coneixements pràctics d'En Soler en aquesta materia i la justesa i rectitut de la seva crítica.

M. Torres Suñol. En cartera.—Hermeu. En cartera.—J. Esteva Gili. Aquesta vegada no ho trovem prou del nostre gust.—A. Bachs Gabriel. No havem rebut lo que ens indica.—Francesc P. Climent. En cartera.—Xavier Cortils. Encare que no'ns agraden les traduccions, per ser la primera vegada que'ns envia original publicarem la seva.—Victor d'Amoc. Queda en cartera «Ibseniana».—Candor Salamé. En cartera «L'embarg». De l'altre no havem rebut res.—Salvador Socas. En cartera. En Murià desitja parlar una estona amb vostè (pot passar cualsevol dia de 9 a 1 o de 3 a 8).—J. Bosch i Barrera. Rebut i conforme.—Artur Torné. En cartera.—Cristina Seris de Piera. Suposem els números en el seu poder; foren enviats amb retias a causa de tenir de buscar los.—Queden lletres per a contestar.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Molins de Rei	Ptes. 0'25 mes.
Provincies	» 0'75 trimestre.
Extranger	» 1'25 »

Redacció i Administració: Carrer del Carril, núm. 1
Imp., Alfons I d'Aragó, n.º 39.—MOLINS DE REI